

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПЛАТФОРМИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ПРАКТИКИ НА БЪДЕЩИТЕ УЧИТЕЛИ*

Красимир Харизанов, Наталия Павлова
Шуменски университет „Епископ К. Преславски“

Резюме. В статията е представена реализация на уеб платформа, с помощта на която могат да се организират практическите занятия на бъдещите учители. Показани са основните роли и техните права в платформата. Посочени са някои проблеми. Дадени са идеи за приложение и бъдещо развитие на платформата.

Keywords: training; electronic resource; didactic design; platform

Въведение

Стилът на работа на съвременния студент се отличава значително от този на неговия колега преди 20 години. Днес темпът на живот, в съчетание с технологичните възможности, е предпоставка за организация на дейности, така че да се спести най-ценният ресурс – времето. Проучвания сред студентите от Шуменския университет показват желанието на съвременния студент да съчетава фронталното обучение с електронното (Harizanov et al., 2016).

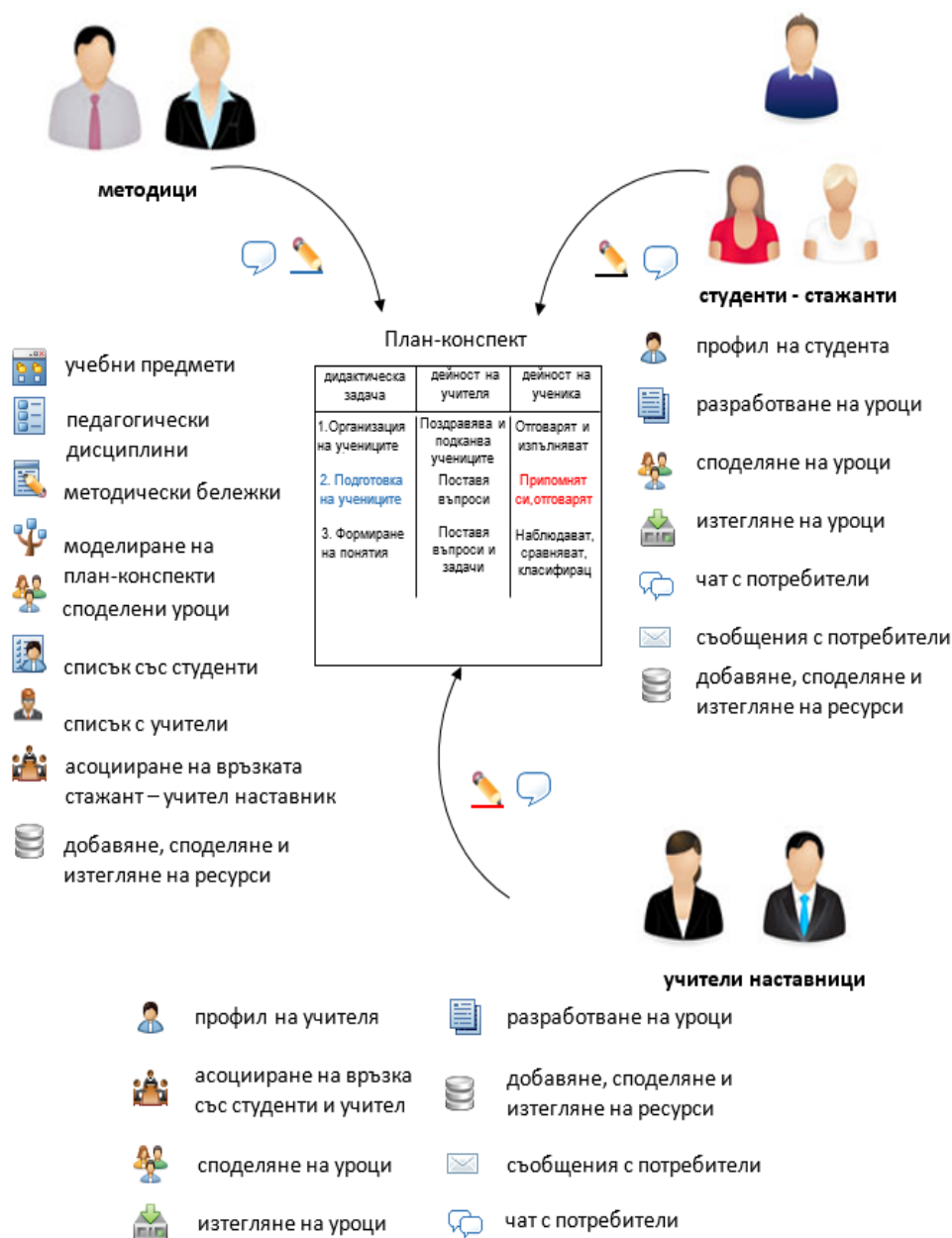
От друга страна, все по-явно се проявява проблемът с плагиатството при оформлението на план-конспекти, курсови и дипломни работи (Petrov, 2017). В някои висши училища се стигна дотам, че да не се дава възможност на студентите да разработват дипломни работи, в други се подписват декларации за авторство.

Организацията на практическите дисциплини – хоспитиране, текуща и преддипломна педагогическа практика, също включва елемент на изясняване на авторството в представените план-конспекти.

В дадената статия целим да покажем една възможност, позволяваща организацията на практическите дисциплини с помощта на авторска уеб платформа.

Организация на webplatform.info

За нуждите на практическите занятия със студентите, придобиващи квалификация „Учител“ по математика и информатика в Шуменския университет

Фигура 1. Роли и права в webplatform.info

„Епископ Константин Преславски“, създадохме уеб платформа, позволяваща създаване, обсъждане и споделяне на план-конспекти. По своята структура платформата е пригодна за използване и в практическите занятия по други учебни предмети. Подробно описание на технологичните и методическите възможности на платформата е представено в (Pavlova & Harizanov, 2015). Тенденциите в платформата следват идеите на конструктивизма и идеите за организация на електронно обучение^{1,2}.

Запознаването с платформата започва още в рамките на методическите курсове по математика, информатика и информационни технологии. Изборът за създаване на такава платформа е породен от нуждата от инструмент, който да помага едновременно както на стажантите в тяхната подготовка, така и на контролиращите учебната дейност методик и учител наставник. План-конспектите съдържат целите, задачите, ресурсите и методите на преподаване по конкретната дисциплина. Всички тези изисквания преподавателят методик анализира и задава в описанието на шаблона към всеки един урок, включен в педагогическия стаж. Определянето на ясни правила помага на студента по-бързо и по-качествено да реализира своите методически разработки по време на своя стаж.

В платформата има три субекта – методик, учител наставник и стажант. Ролите и правата са представени на фиг. 1.

Основните възможности на платформата са представени на фиг. 1, като най-общо те са:

- за учителя наставник:
 - да следи работата на стажанта, въвеждайки указания върху неговата разработка;
 - редактира чрез удобен WYSIWYG HTML редактор студентските разработки;
 - предлага готови дидактически материали в електронен вид.
- за методика:
 - избор на интерфейс или да създава такъв;
 - да дава задачи;
 - да създава примерни план-конспекти;
 - да предлага готови дидактически материали в електронен вид;
 - да следи работата на студента;
 - да класифицира готови материали (по теми, по качество);
 - да оценява студента;
 - да коригира готовите материали;
 - да дава указания на студента;
 - да управлява библиотеката с методически бележки;
 - динамично да определя структурните елементи на урока и техния ред на попълване.

● за студента:

- да създава план-конспект чрез използването на WYSIWYG HTML редактор;
- да създава фрагменти от урок;
- да предава готов материал на методика и на учителя наставник;
- да работи в екип със студенти;
- да следи указанията от методика и базовия учител;
- да използва синхронна или асинхронна комуникация с методика и базовия учител;
- динамично да използва библиотеката с методически бележки.

Техническата реализация на платформата е съобразена с най-новите стандарти за изграждане на уеб платформи. Използвани са най-актуалните версии на езиците HTML, CSS, PHP, MySQL, JQuery. Платформата бързо и лесно се управлява от най-новите версии на уеб браузърите, предназначени за Windows потребители, както и от приложенията за таблети и смартфони.

Проблеми, идеи и решения

При проектирането и използването на платформата се породиха някои въпроси. Първоначално идеята беше качествените план-конспекти, одобрени и при нужда редактирани от наставника и методика, да се споделят публично. Възникна въпросът за авторските права и евентуалното нежелание на автора ресурсът му да бъде споделян. В рамките на педагогическата практика студентът е длъжен да представи определен набор от план-конспекти, но морално-етичните и правните норми не позволяват този материал да бъде споделян без съгласието на автора. След проведено анкетно проучване сред студенти и преподаватели решихме, че на този етап няма да въвеждаме формуляр за съгласие, а конспектите ще се използват само в рамките на екипа, участващ в съответната практика. От своя страна, студентите са свободни да публикуват своите материали в образователни платформи, които дават възможност за това.

Работата с платформата спестява много време на стажантите и им дава сигурност, че подготовеният от тях материал е наистина качествен, но времеият ресурс, който влагат преподавателят и наставникът, се увеличава. При работа с платформата студентът очаква постоянна помощ от методика. Организацията на практиката изисква такава помощ в рамките на текущата педагогическа практика, но в рамките на преддипломната практика следва студентът да има по-голяма самостоятелност, като контролът се осъществява основно от наставника. Този проблем е особено сериозен при по-големи курсове, където методикът няма възможност да окаже постоянна помощ на всички. Решението на този етап е студентите да искат помощ от методика в рамките на платформата само в случаите, когато имат проблем, а контролиращата функция да се поеме от учителя наставник.

Интересна възможност е с помощта на платформата да се подготвят планове на нестандартни уроци, засягащи теми, приложими в извънкласни форми на обучение. Такива разработки са нужни за подготовката на ученици за олимпиади и състезания (Grozdev, 2007). В платформата могат да се съхраняват в удобна форма ресурси и връзки към тях, които да се прилагат в такава специална подготовка.

Заклучение

Платформата webplatform.info представлява готов за употреба продукт, но нейното развитие не е приключило и продължава в зависимост от нормативните и методическите нововъведения. Технологичната ѝ реализация позволява тя да се използва и на ниво контакт между експерт в регионално управление на образованието и учителите по съответния предмет.

NOTES/БЕЛЕЖКИ

1. Beetham, H. (2004). Review: developing e-learning models for the JISC Practitioner communities. <http://www.jisc.ac.uk>.
2. Пейчева-Форсайт, Р. (2009). Базиран на комуналния конструктивизъм дизайн на университетски курс от смесен тип (blended) – методологически, теоретични и приложни аспекти. *Littera et Lingua*, <http://www.slav.uni-sofia.bg/naum/node/1687>. [Peicheva-Forsythe, R. (2009). Based on communal constructivism, design of a blended course – methodological, theoretical and applied aspects. *Littera et Lingua*, <http://www.slav.uni-sofia.bg/naum/node/1687>.
3. Тази статия е подпомогната частично по проект от Фонд „Научни изследвания“ на ШУ „Епископ Константин Преславски“

REFERENCES/ЛИТЕРАТУРА

- Grozdev, S. (2007). *For High Achievements in Mathematics. The Bulgarian Experience (Theory and Practice)*. Sofia: ADE.
- Harizanov, Kr., Pavlova, N., Aliev, S. & Eminov, D. (2016). First steps in e-learning. Perspective on teaching practice, *SocioBrains*, 17, January, pp.9 – 12.
- Pavlova, N., Nenkov, N., Harizanov, Kr. & Badjanova, J. (2016). E-learning in pedagogical practice, *Proceedings The 58th International Scientific Conference of Daugavpils University* 14.04 – 15.04.2016, Latvija.
- Kolishev, N. (2013). *Pedagogical Skills of Teachers. Targeting in learning*. Book 1. Sofia: Zahariy Stoyanov. [Колишев, Н. (2013). *Педагогическите умения на учителите. Целеполагане в обучението. Книга първа*. София: Захарий Стоянов.]

- Pavlova, N. Harizanov, Kr. (2015). *Technology for Lesson Description in Mathematics, Informatics and Information Technology*. Shumen: University publishing house. [Павлова, Н. & Харизанов, Кр. (2015). *Технологии за описание на урок в обучението по математика, информатика и информационни технологии*. Шумен: УИ „Епископ К. Преславски“.]
- Petrov, F. (2017). Methods for coping with the mechanical transcription of reports by students on an IT-subject, *Proceedings 46th Spring Conference of UBM, Borovets 9 – 13 April 2017*, pp. 287 – 293, Sofia. [Петров, Ф. (2017). Методи за справяне с механичното преписване на доклади от студенти по един ИТ учебен предмет, Сборник 46. пролетна конференция на СМБ, Боровец 9 – 13 април 2017, (287 – 293). София.]
- Harizanov Kr. & Pavlova N. (2015). Web-platform role in training future teachers. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, III (19), 38, 64 – 67. [Харизанов, Кр. & Павлова, Н. (2015). Роль web-платформ в обучении будущих педагогов. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, III (19), 38, 64 – 67.]
- Harizanov Kr., Harizanova, D. & Pavlova N., (2017). Web-based methodological platforms – new perspectives for modern teachers. *Proceedings 46th Spring Conference of SBS, Borovets 9 – 13 April 2017*, pp. 301 – 307, Sofia. [Харизанов, Кр., Харизанова, Д. & Павлова, Н. (2017). Web базираните методически платформи – новите перспективи пред съвременния преподавател, Сборник 46. пролетна конференция на СМБ, Боровец 9 – 13 април 2017, (301 – 307), София.]

EDUCATIONAL PLATFORMS IN THE ORGANIZATION OF PEDGOGICAL PRACTICE FOR FUTURE TEACHERS

Abstract. The paper presents a realization of a web platform, which can be used to organize practical lessons for future teachers. The main roles and their rights in the platform are shown. Some problems are mentioned. Ideas are given for application and future development of the platform.

✉ ¹⁾ Dr. Krasimir Harizanov, Assist. Prof.,

²⁾ Dr. Natalia Pavlova, Assoc. Prof.

Shumen University
115, Universitetska St.

9712 Shumen

E-mail: ¹⁾ kr.harizanov@shu.bg,

²⁾ n.pavlova@shu.bg